

Vergaderjaar 2011–2012

31 524

Beroepsonderwijs en Volwassenen Educatie

Nr. 150

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2012

Hierbij zend ik u het onderzoeksrapport *Bevoegdheden docenten mbo* van de Inspectie van het Onderwijs toe¹.

Op verzoek van mijn ambtsvoorganger heeft de Inspectie onderzocht hoe vaak docenten in het mbo ingezet worden buiten hun oorspronkelijke vakgebied. In 2010 zijn daartoe opleidingen uit de sectoren landbouw en economie onderzocht. Daarover heb ik u per brief op 14 januari 2011 bericht (Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 31 524, nr. 85). Ik heb u in deze brief aangegeven dat de Inspectie in 2011 de sectoren techniek en zorg & welzijn zou onderzoeken. De belangrijkste bevindingen van het onderzoek zijn al gepubliceerd in het Onderwijsverslag 2010/2011. Het bijgevoegde rapport verschaft de onderbouwing van deze bevindingen. Naar aanleiding hiervan het volgende.

Bevindingen

De Inspectie heeft aan 1200 docenten in het mbo een vragenlijst voorgelegd. Van die docenten beschikt 7% (nog) niet over een lesbevoegdheid. Van de overige 1119 docenten wordt 85% alleen ingezet op het eigen bevoegdheidsgebied, terwijl 5% voor een beperkt deel (minder dan een kwart van de tijd) en 11% voor een substantieel deel (meer dan een kwart van de tijd) buiten hun oorspronkelijke bevoegdheidsgebied wordt ingezet. Docenten in algemeen vormende vakken worden meer buiten hun eigen vakgebied ingezet dan docenten in beroepsgerichte vakken, respectievelijk 18 en 6%. Het zijn vooral de algemeen vormende vakken Nederlands, Engels, rekenen/wiskunde en Leren, Loopbaan en Burger-schap (LLB) waarin docenten actief zijn zonder dat ze in dit vakgebied zijn opgeleid.

Behalve naar docenten, is ook gekeken naar de inzet van instructeurs en onderwijsassistenten. Van de 199 bevroegde onderwijsverzorgers geeft

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

40% aan dat zij niet onder direct toezicht of directe verantwoordelijkheid van een bevoegd docent werken, terwijl dit wel voorgeschreven is.

De gegevens over onbevoegde docenten en de inzet van docenten buiten hun vakgebied zijn gerelateerd aan uitkomsten van het stelselonderzoek. Deze relatie moet echter met nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd vanwege de omvang van de steekproef. De verzamelde gegevens laten geen direct verband zien tussen de inzet van docenten en de algehele kwaliteit van de opleidingen. Wel stelt de Inspectie dat opleidingen lager lijken te scoren op het onderdeel maatwerk als er veel onbevoegde docenten werkzaam zijn, en als veel docenten buiten hun oorspronkelijke vakgebied werkzaam zijn.

Vervolg

De uitkomsten van dit onderzoek bevestigen de noodzaak voor aanscherping van het toezicht op de professionaliteit van de docenten door de Inspectie, zoals ik dit al in mijn Actieplan Leraar 2020 heb geconstateerd. Door de wijziging van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) is het toezicht op de kwaliteit van het leraarschap aangescherpt. In het gehanteerde Toezichtkader bve 2012 is dit toezicht geïntegreerd meegenomen bij het oordeel over maatwerk, begeleiding en het didactisch handelen. Daarnaast vindt op dit moment onderzoek plaats naar de invulling van de professionele ruimte voor en door docenten. Aan de hand van deze mogelijkheden zal de Inspectie aanvullend inzicht verkrijgen in de relatie tussen onderwijskwaliteit en personeelsbeleid van een instelling.

Daarnaast investeren we in professionalisering van het personeel in de mbo-sector. Dit betreft investeringen in de professionalisering van het onderwijspersoneel, de bekwaamheid van het management en kwaliteitsverbetering van het HRM-beleid. Hierover heb ik in 2011 met de werkgevers in het mbo prestatiegerichte afspraken gemaakt in een bestuursakkoord. Tot slot verken ik in nauwe samenwerking met de mbo-sector en de lerarenopleidingen hoe de instroomroutes voor personeel in het mbo kunnen worden verbeterd.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
H. Zijlstra